

PS-VIII.431.5.2024.MMac

Pan
Artur Macul
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Skąpem

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2024 r., poz. 177 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. z 2015 r., poz. 1477) - Zespół kontrolny w składzie:

1. Monika Mach - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 37-1/2024 z dnia 20 lutego 2024 r. – przewodnicząca Zespołu kontrolnego;
2. Anna Florczak – Kierownik Oddziału Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 37-2/2024 z dnia 20 lutego 2024 r. – członek Zespołu kontrolnego;

przeprowadził **29 lutego 2024 r.** kontrolę problemową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Skąpem, usytuowanym pod adresem 66-213 Skąpe 49. Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym przez Wojewodę Lubuskiego Rocznym Planem Kontroli na 2024 r. Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w kontroli.

Zakresem kontroli objęto sposób realizacji wybranych zadań gminy, wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2023 r. do 28 lutego 2024 r.

Dokonano wpisu do książki kontroli.

Akta kontroli: str.: 1-12.

Kontrolę przeprowadzono w obecności Pana Artura Macula, Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Skąpem, który również udzielał wyjaśnień podczas kontroli.

Na podstawie Upoważnienia Nr 3/2012 z 18 stycznia 2012 r., Kierownik posiadał pełnomocnictwo Wójta Gminy Skąpe do realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Akta kontroli: str.: 4.

W toku kontroli ocenie poddano następujące zagadnienia:

- 3.1. Kwalifikacje i szkolenia asystenta rodziny.
- 3.2. Zapewnianie specjalistycznego poradnictwa oraz miejsc w placówkach wsparcia dziennego na terenie gminy.
- 3.3. Realizacja zadań asystenta rodziny, określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W ramach prowadzonych czynności kontrolnych dokonano analizy dokumentacji wybranych 4 rodzin, w tym:

- a) rodzina A, *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902);
- b) rodzina B *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902);
- c) rodzina C *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902);
- d) rodzina D, *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Powyższe 4 rodziny wybrano jako próbę badawczą spośród 10 rodzin, które w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 28 lutego 2024 r. były objęte wsparciem asystenta rodziny (tj. 40%).

Ustaleń kontroli dokonano na podstawie analizy Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr XXIV/206/2020 Rady Gminy Skąpe z dnia 29 października 2020 r. oraz Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr LXIII/542/2023 Rady Gminy Skąpe z dnia 30 listopada 2023 r., a także dokumentacji udostępnionej przez OPS, w tym: akt osobowych asystenta rodziny, wykazu rodzin objętych wsparciem asystenta, wykazu udzielonych rodzinom porad specjalistycznych oraz pisemnych wyjaśnień Kierownika jednostki z 29 lutego 2024 r.

Ponadto, kontrolujący opierali się także na publikowanych w Centralnej Aplikacji Statystycznej resortowych sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za I i II półrocze 2023 r. oraz jednorazowych sprawozdaniach pod nazwą: Informacja o rodzinach z bezradnością opiekuńczo-wychowawczą i poradnictwie koordynowanym przez asystentów w ramach ustawy „Za życiem” – za I i II półrocze 2023 r.

Akta kontroli: str.: 13-541.

Ocena skontrolowanej działalności

1. Kwalifikacje i szkolenia asystentów rodziny.

1.1. Kwalifikacje asystenta rodziny

Zgodnie z przeanalizowaną dokumentacją, w okresie objętym kontrolą w Ośrodku Pomocy Społecznej w Skąpem od 2016 r. pracował 1 asystent rodziny, zatrudniony na umowę o pracę w pełnym wymiarze. Asystent rodziny spełniał wymagania

kwalifikacyjne¹. W aktach pracownika znajdowała się również informacja o weryfikacji w bazie Rejestru Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym.

Akta kontroli: str.: 14-23; 332-333.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Uczestnictwo asystenta rodziny w szkoleniach podnoszących kwalifikacje

Przepis ustawy nakłada na asystenta rodziny obowiązek systematycznego podnoszenia kwalifikacji². W okresie objętym kontrolą asystent rodziny z gminy Skąpe wziął udział w 6 szkoleniach: z czego 4 dotyczyły ściśle zadań realizowanych przez asystenta, a 2 pozostałe związane były z usługami społecznymi i pracą socjalną.

Ponadto, jak zapewnia Kierownik OPS w swoich wyjaśnieniach z dnia kontroli, pracownik korzysta z materiałów skierowanych do asystentów rodziny, np. *Asystentura rodziny. Rekomendacje metodyczne i organizacyjne* autorstwa Izabeli Krasiejko oraz *Asystentura rodziny w zakresie wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”* (obie te publikacje są polecane przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej). Ponadto, asystent bierze także udział w dostępnych bezpłatnych webinarach na platformie firmy „Szkolenia Expert”.

Kontrolujący nie mają uwag do realizacji tego zadania.

Akta kontroli: str.: 14-23; 334-341.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Zapewnianie specjalistycznego poradnictwa oraz miejsc w placówkach wsparcia dziennego na terenie gminy.

2.1. Obejmowanie rodzin opieką asystenta rodziny

Asystent rodziny, zatrudniony na cały etat, może w jednym czasie pracować maksymalnie z 15 rodzinami³. Kierownik jednostki poinformował, że w okresie objętym kontrolą na terenie gminy problemy opiekuńczo-wychowawcze występowały w 19 rodzinach (z których pochodziło 57 dzieci), z tego z asystentem współpracowało 10 rodzin.

Z pozostałych rodzin - 5 nie wyraziło zgody na pracę z asystentem, a w 3 problemy opiekuńczo-wychowawcze miały charakter przejściowy i nie było konieczności udzielania wsparcia przez pracowników OPS. *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Na dzień kontroli asystent współpracował z 6 rodzinami.

Zespół kontrolny nie ma zastrzeżeń do realizacji tego zadania przez jednostkę,

Akta kontroli: str.: 14-23, 343-370.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2. Poradnictwo specjalistyczne

---

¹ art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

² art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

³ art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Jak wynika z przepisu ustawy⁴, gmina ma obowiązek zapewniać rodzinom dostęp do porad specjalistycznych. W Gminnych Programach Wspierania Rodziny na lata 2020-2023 oraz na lata 2024-2026 została zapisana pomoc rodzinom przeżywającym trudności w dostępie do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, a także do poradnictwa prawnego, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.

W Skąpem działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Dyżury pełnią również specjaliści do spraw przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie. Wizyty u psychologa są umawiane według potrzeb przez pracowników socjalnych Ośrodka. Mieszkańcom gminy świadczone są nieodpłatnie pomoc prawna oraz poradnictwo obywatelskie. W trakcie trwania kontroli dodatkowo rozszerzono ofertę o bezpłatne mediacje. Usługi świadczone są przez radców prawnych i adwokatów z Okręgowej Izby Adwokackiej, a także z Fundacji Inter Vivos.

Ponadto, istnieje również możliwość wzięcia udziału w konsultacjach indywidualnych na Całodobowym Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu oraz na Całodobowym Oddziale Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych.

Informacje o wszystkich powyższych formach wsparcia wraz z danymi adresowymi i harmonogramem dostępu do usług, znajdują się na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej. Strona jest bogata merytorycznie i prowadzona w sposób przejrzysty. Warto podkreślić, że jest również na bieżąco aktualizowana, co jest bardzo dobrą praktyką w sytuacji, gdy coraz więcej osób zasięga informacji głównie za pośrednictwem internetu.

Zespół kontrolny, analizując dokumentację wybranych rodzin, stwierdził, że ich członkowie w różnym stopniu korzystali z usług specjalistycznych. Oprócz poradnictwa, wymienionego powyżej, asystent rodziny proponował swoim klientom również inne formy pomocy, stosownie do potrzeb. *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Zespół kontrolny nie ma zastrzeżeń do realizacji tego zadania.

Akta kontroli: str.: 14-23, 52-59.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

a) Okresowa ocena sytuacji rodziny

W trakcie analizy dokumentacji 4 wybranych rodzin, Zespół kontrolny stwierdził, że asystent rodziny w Skąpem prawidłowo i z zachowaniem przewidzianych półrocznych terminów sporządzał okresowe oceny sytuacji rodziny⁵. Dokument opracowywany był w sposób szczegółowy i wyczerpujący, zawierał wymagane elementy, uwzględniał również informacje o udzielonym rodzinie wsparciu specjalistycznym. *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Wszystkie dokumenty były podpisane przez asystenta rodziny oraz Kierownika jednostki. Zespół kontrolny nie ma zastrzeżeń do realizacji tego zadania przez asystenta rodziny.

---

⁴ art. 176 pkt 3) lit. a) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

⁵ art. 15 ust. 1 pkt 15) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

b) Plan pracy z rodziną

Asystent rodziny powinien sporządzić i systematycznie modyfikować plan pracy z rodziną, tworząc go we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym⁶. Plan pracy z rodziną obejmuje wykaz koniecznych do zrealizowania działań, a także zawiera terminy ich realizacji i przewidywane efekty⁷.

Z założenia plan pracy jest dokumentem roboczym, który powinien ulegać dość regularnym modyfikacjom, najlepiej po każdej okresowej ocenie sytuacji rodziny. Przy podsumowaniu współpracy za mijające półrocze, asystent ma możliwość zweryfikowania, jakie zadania zostały zrealizowane i w których sprawach osiągnięto sukces. Na tej podstawie można wskazać, które obszary wymagają dalszej pracy lub jaki nowy problem należy rozwiązać. Ważne jest zatem, aby plany były sporządzane szczegółowo, wyznaczały krótsze i zróżnicowane terminy na wykonanie konkretnych czynności. Jeśli asystent rzadko wprowadza zmiany w dokumencie, to oznacza, że zbyt ogólnikowo formułuje cele i zakresy działania. Cel główny zwykle pozostaje ten sam, ale cele szczegółowe powinny się zmieniać, zależnie od stopniowo osiągniętych efektów. 3 rodziny - A, C i D, których akta badano, miały w okresie objętym kontrolą sporządzone plany pracy z rodziną lub ich modyfikacje. Pod wszystkimi planami podpisy złożyli – przedstawiciel rodziny, asystent rodziny oraz pracownik socjalny. Plany zawierały informacje o potrzebie udzielenia wsparcia specjalistycznego rodzinie.

*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902). (...) właśnie plan pracy stanowi podstawę do podjęcia adekwatnych działań i udzielania rodzinie wsparcia stosownie do potrzeb. Zgodnie z rekomendacją Izabeli Krasiejko, dokument powinien powstać w okresie ok. miesiąca po rozpoczęciu pracy z asystentem⁸.

*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902). Kontrolujący sugerują jednak, aby plany formułować na tyle szczegółowo i precyzyjnie, żeby w modyfikacjach nie powielać automatycznie obszernych fragmentów poprzedniej wersji, tylko wprowadzać konkretne zmiany - adekwatnie do obecnej sytuacji w rodzinie. Ważne jest również, aby w planach nie pomijać żadnych istotnych kwestii - *Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902). Zespół kontrolny jest zdania, że plany pracy z rodziną powinny być modyfikowane dość systematycznie - co kilka miesięcy - i w sposób merytoryczny, gdyż tylko wówczas asystent rodziny może dostosować swoje i klientów działania do bieżącej sytuacji. Warto zatem rozważyć wprowadzenie w jednostce zasady systematycznego modyfikowania planów pracy z rodziną.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁶ art. 15 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

⁷ art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

⁸ zob. I. Krasiejko: Asystentura rodziny. Rekomendacje metodyczne i organizacyjne. Warszawa 2016., s. 62.

Zespół kontrolny rekomenduje:

- sporządzanie planów pracy z rodziną w okresie ok. miesiąca od rozpoczęcia współpracy z asystentem,
- modyfikowanie planów pracy systematycznie i adekwatnie do bieżącej sytuacji rodziny.

c) Monitorowanie rodziny przez asystenta rodziny

W teczkach badanych rodzin znajdowały się notatki z wizyt asystenta rodziny w środowisku, z rozmów telefonicznych, a także z kontaktów z innymi osobami i instytucjami, współpracującymi z rodziną. Pracownik w każdym miesiącu sporządzał dokument o nazwie „karta pracy asystenta z rodziną”, w którym zebrane były krótkie opisy przebiegu wizyt lub kontaktów telefonicznych wraz ze wskazaniem daty i czasu ich trwania. Część wejść w środowisko odbywała się w godzinach popołudniowych. Pod każdą informacją o osobistym kontakcie znajdował się podpis członka rodziny.

*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r.

o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902). Poza miesięcznie opracowywaną kartą wizyt, asystent spisywał również "adnotacje urzędowe" z kontaktów z rodziną. Te zapiski są bardziej szczegółowe, jednak podpisane jedynie przez pracownika. Wskazane jest, aby rodzina mogła zapoznać się z obserwacjami i wnioskami asystenta z przebiegu wizyty i potwierdziła to podpisem. Samo pokwitowanie, że spotkanie doszło do skutku, nie daje rodzinie wiedzy o poczynionych spostrzeżeniach i uwagach asystenta – a te mogłyby stanowić dla niej cenną wskazówkę.

Z dokumentacji wynika, że pracownik reagował prawidłowo na zgłaszane przez rodziny problemy, udzielał im stosownej pomocy, proponował wsparcie, także w formie poradnictwa specjalistycznego. Pozostawał w kontakcie z osobami i instytucjami działającymi na rzecz rodzin, w szczególności kuratorami i specjalistami/lekarzami.

*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r.

o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Kontrolujący nie mają uwag do realizacji tego zadania.

Akta kontroli: str.: 66-331; 371-540.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.**Zespół kontrolny rekomenduje:**

- przedkładanie rodzinom do podpisu notatek asystenta z przebiegu każdej wizyty.

a) Placówki wsparcia dziennego

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych gminy należy prowadzenie placówek wsparcia dziennego i zapewnienie w nich miejsc dla dzieci⁹. Zajęcia w tego typu świetlicach są kierowane głównie do dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem.

W gminie Skąpe nie funkcjonuje placówka wsparcia dziennego. Jest to tym bardziej niepokojące, że Gminne Programy Wspierania Rodziny, zarówno na lata 2020-2023, jak i 2024-2026 – nie uwzględniły nawet w planach utworzenia tego typu świetlicy.

Tut. Wydział kilkakrotnie pisemnie zwracał uwagę gmin całego województwa na konieczność prowadzenia placówek wsparcia dziennego. Ostatnia odpowiedź z OPS w Skąpem z listopada 2023 r. zawierała informację, że władze samorządowe rozważyły

⁹art. 176 pkt 3 lit. c) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

utworzenie świetlicy. W okresie pandemii Covid-19 spadło zainteresowanie rodzin dla wsparcia w tej formie, zaś w późniejszym czasie gmina miała problemy finansowe, a także nie dysponowała odpowiednim lokalem. W gminie na terenie 20 miejscowości zamieszkuje ok. 5 tys. osób (dane z końca 2012 r. ze strony internetowej gminy). Obecnie, po „dogłębnej diagnozie” – jak informuje Kierownik OPS w Skąpem – ponownie stwierdzono brak zapotrzebowania na taką formę pomocy.

28 grudnia 2023 r. Kierujący jednostką kontrolowaną, powołując się na zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zwrócił się na piśmie „z prośbą o rozważenie utworzenia placówki wsparcia dziennego” do władz gminy Skąpe. Do czasu kontroli nie nadeszła odpowiedź w tej sprawie.

Zespół kontrolny podkreśla znaczącą rolę dobrze zorganizowanych świetlic dla dzieci. Tego typu placówki stanowią duże wsparcie dla rodziców z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, przejmując w godzinach popołudniowych opiekę nad małoletnimi. Przede wszystkim zaś stymulują rozwój dzieci, poprzez organizowanie im czasu wolnego, pomoc w pokonywaniu trudności szkolnych, pracę specjalistyczną nad zaburzeniami emocji i zachowania. Ten sposób pomocy rodzinom może w dłuższej perspektywie wpłynąć na zmniejszenie liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej.

Akta kontroli: str.: 60-65.

W kontrolowanym obszarze stwierdzono istotne uchybienie w zakresie:

- zapewnienia dzieciom z terenu gminy miejsc w placówce wsparcia dziennego, działającej w oparciu o zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

3. Koordynowane wsparcie dla kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Jak wynika ze sprawozdań oraz oświadczenia Kierownika OPS, w okresie objętym kontrolą żadna z rodzin z terenu gminy nie skorzystała z koordynowanego wsparcia asystenta w ramach ustawy „Za życiem”¹⁰.

Na stronie internetowej ośrodka pomocy społecznej w zakładce „Za życiem” opublikowane są informacje na temat dostępnej pomocy dla kobiet w ciąży i ich rodzin. Wewnątrz zakładki zawarte są 3 podpunkty:

– „Za życiem – koordynowanie wsparcia”, gdzie podano w skrótowej formie objaśnienia zadań asystenta w związku z założeniami ustawy, a także zamieszczono Zarządzenie Nr 14/2020 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Skąpem z dnia 10 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia procedury koordynacji asystenta rodziny przewidzianej w ramach realizacji ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Obok treści ww. procedury, dostępne są również załączniki do niej, tj. wniosek o objęcie koordynacją przez asystenta rodziny, oświadczenie rodziny i upoważnienie dla asystenta, arkusz diagnozy (ocena sytuacji rodziny), weryfikacja planu pracy z rodziną (raz na pół roku) wraz z wyznaczeniem celów pracy z rodziną na kolejne pół roku, indywidualny katalog możliwego wsparcia – usługi podstawowe i dodatkowe;

- „Informator” – z podanym linkiem do informatora NFZ dla pacjentów o uprawnieniach w ramach ustawy (link wymaga aktualizacji!);

---

¹⁰ art. 8 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016, poz. 1860 ze zm.)

- „Druki do pobrania”, gdzie dostępny jest wniosek o jednorazowe świadczenie, zaświadczenie potwierdzające upośledzenie lub chorobę dziecka wystawione przez lekarza oraz zaświadczenie wystawione przez położną, potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką lekarza od 10 tygodnia ciąży.

Zespół kontrolny nie ma zastrzeżeń do realizacji tego zadania.

Akta kontroli: str.: 14-23; 541.

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

WNIOSKI:

Nie stwierdzono uchybień w zakresie:

1. Kwalifikacji asystenta rodziny.
2. Uczestnictwa asystenta rodziny w szkoleniach podnoszących kwalifikacje.
3. Obejmowania rodzin opieką asystenta.
4. Dostępu do poradnictwa specjalistycznego.
5. Sporządzania okresowych ocen sytuacji rodziny.
6. Sporządzania planów pracy z rodziną.
7. Monitorowania rodzin przez asystenta rodziny.
8. Dostępu do informacji na temat możliwego wsparcia w ramach ustawy „Za życiem”.

Stwierdzono istotne uchybienie w zakresie:

1. Zapewnienia dzieciom z terenu gminy miejsc w placówce wsparcia dziennego, działającej w oparciu o zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Za powstałe uchybienie odpowiedzialność ponosi Kierownik jednostki.

Przyczyną uchybień w realizacji zadań może być:

- brak w gminie odpowiedniego lokalu na placówkę wsparcia dziennego;
- brak promowania przez jednostkę formy wsparcia w formie świetlicy środowiskowej;
- brak środków w budżecie gminy na uruchomienie placówki wsparcia dziennego.

Skutkiem powyższych działań kontrolowanej jednostki mogą być:

- brak realizacji ustawowego zadania przez gminę;
- niewykorzystanie wszystkich możliwości prowadzenia pracy z rodziną w kryzysie.

Zalecenia pokontrolne:

Mając na uwadze stwierdzone uchybienia, na podstawie art.197d cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 13.2 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli, **zalecam:**

1. Podjęcie działań w celu zapewnienia dzieciom z terenu gminy miejsc w placówce wsparcia dziennego, działającej w oparciu o zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rekomendacje:

W celu usprawnienia w przyszłości działań jednostki kontrolowanej, **rekomenduję:**

1. Sporządzanie planów pracy z rodziną w okresie ok. miesiąca od rozpoczęcia współpracy z asystentem.
2. Modyfikowanie planów pracy systematycznie i adekwatnie do bieżącej sytuacji rodziny.
3. Przedkładanie rodzinom do podpisu notatek asystenta z przebiegu każdej wizyty.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197d cytowanej ustawy, jednostka kontrolowana może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednostka kontrolowana jest **zobowiązana w terminie 30 dni od otrzymania zaleceń pokontrolnych do poinformowania wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.**

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których:

- egzemplarz nr 1 przekazano Kierownikowi jednostki kontrolowanej
- egzemplarz nr 2 wraz z aktami kontroli pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp.

Kontrolujący:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Monika Mach

KIEROWNIK
Oddziału Wspierania Rodziny
i Systemu Pieczy Zastępczej
w Wydziale Polityki Społecznej

Anna Florczak

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Grażyna Jelska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej